



Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Citroenstraat (Beernem, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022G68

2 augustus 2022

NOTA VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

VOORAFGAAND:

ARCHEOLOGIENOTA (2021C258)

LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (2022D227)

WAARDERENDE ARCHEOLOGISCHE BORINGEN (2022G67)



Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Arno van den Dorpel

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert nv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1. Programma van maatregelen	5
1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Gemotiveerd advies	6
1.3 Conclusie	8
Deel 2. Bibliografie	9



FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart.	5
Figuur 2: Allesporenkaart.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	5
--	---

Deel 1. Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Beernem
	Deelgemeente	Sint-Joris
	Postcode	8730
	Adres	Citroenstraat 8730 Beernem
	Toponiem	Citroenstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	Xmin, ymin; xmax, ymax: 79860, 202877; 80075, 203010
b) Kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Provincie West-Vlaanderen, Beernem, Sint-Joris, Afd. 3, Sectie A , perceel 527f (deels), 524e, 528t (deels) & 523b (deels) Figuur 1	
c) Topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Arno van den Dorpel (archeoloog) Elenora Vanbrabant (RTS/archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	



Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (© Geopunt).



1.2 Gemotiveerd advies

De aanleiding voor onderstaand archeologisch onderzoek is de verkaveling van het plangebied 'Beernem-Citroenstraat'. De opdrachtgever plant een verkaveling van 10 loten binnen het onderzoeksgebied, met onder andere nieuwe wegenis, groenaanleg en huizen. De verstoringsdiepte is nog niet gekend, maar omdat het om een verkaveling gaat wordt er uitgegaan van een totale verstoring waarbij het potentiële bodemarchief bedreigd wordt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 14.472 m², de oppervlakte van het vergunningsgebied ca. 6.260 m², waardoor een bekrachtigde archeologienota dient toegevoegd te worden aan de vergunningsaanvraag.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken wordt (projectcode: 2022G68), bouwt verder op het bureauonderzoek (projectcode: 2021C258) en het daar bij aansluitende programma van maatregelen. Na het bureauonderzoek werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (projectcode: 2022D227) om de aardkundige opbouw en de bewaring van de ondergrond in kaart te brengen. Gelet op de betere bewaring van het bodemarchief werden vervolgens verkennende archeologische boringen uitgevoerd (projectcode: 2022G67) om een prehistorische artefactensite te verifiëren. Zoals in het geldende programma van maatregelen is vastgelegd werd vervolgens een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij de aanwezigheid en aard van grondvaste resten verder geëvalueerd kon worden.

De aangetroffen archeologische sporen lijken zowel uit de laat- als postmiddeleeuwse periode te dateren. De aangetroffen grachten bevestigen de beschikbare historische kaarten betreffende het plangebied. Oudere sporen die dateren van vòòr de late middeleeuwen werden niet aangetroffen. De mogelijke aanwezigheid van oudere sporen was toch al klein gezien het feit dat binnen het gehele onderzoeksgebied een ijzer B-horizont aanwezig is die wijst op een zeer nat milieu dat niet aantrekkelijk is voor bewoning. De vondst van een laatmiddeleeuwse rechthoekige kuil met een plaatselijke *in situ* verbranding, waarschijnlijk te interpreteren als tentkuil, kan mogelijk in verband gebracht worden met een passerend leger of militair kampement. Enkele kuilen uit de late- en postmiddeleeuwen duiden op beperkte menselijke aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

Uit voorgaand assessmentrapport blijkt dat een vervolgonderzoek binnen het projectgebied van 'Beernem Citroenstraat' slechts een zeer beperkt potentieel tot kennisvermeerdering bezit. Enkele aangetroffen archeologisch relevante sporen dateren vanaf de 15de eeuw (reeds onderzocht in het proefsleuvenonderzoek), een groot deel van de sporen zijn pas in de postmiddeleeuwen te plaatsen. Aanwijzingen voor oudere sporen die pre-laatmiddeleeuws zouden dateren, zijn niet gevonden. Gezien het beperkte archeologisch potentieel, de lege zones of verstoringen rondom de enige twee relevante sporen S19 en S27, de algemene *low density*, de aard van de sporen (geen nederzettingssporen maar eerder off-site fenomenen) en de overwegend jonge datering zal verder archeologisch onderzoek middels een opgraving vermoedelijk slechts een zeer beperkte potentiële meerwaarde kunnen bieden.

Om deze redenen wordt, op basis van het voorliggende proefsleuvenonderzoek en rekening houdend met de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken geen vervolgonderzoek geadviseerd.





Figuur 2: Allesporenkaart.



1.3 Conclusie

In het kader van geplande werkzaamheden die het bodemarchief bedreigen, werd voor het projectgebied 'Beernem-Citroenstraat' een bureauonderzoek, een LBO, een VAB en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

Op basis van de bekomen resultaten wordt geen verder onderzoek geadviseerd. Het archeologisch potentieel in het plangebied werd op basis van de uitgevoerde onderzoeken geëvalueerd, waarbij duidelijk werd dat de meeste aangetroffen sporen dateren uit de Nieuwe Tijd en jonger, en deels gekend zijn uit historische bronnen en kaarten (cfr. greppels en grachten). De enige twee interessante sporen betreffen een mogelijke (militaire) tentkuil uit de late middeleeuwen (S19) en een kuil (S27), eveneens laatmiddeleeuws of jonger. De beide sporen zijn reeds onderzocht in het proefsleuvenonderzoek. Gezien het beperkte archeologisch potentieel, de lege zones of verstoringen rondom de enige twee relevante sporen S19 en S27, de algemene *low density*, de aard van de sporen (geen nederzettingssporen maar eerder off-site fenomenen) en de overwegend jonge datering zal verder archeologisch onderzoek middels een opgraving vermoedelijk slechts een zeer beperkte potentiële meerwaarde kunnen bieden. Overtuigende aanwijzingen voor een relevant potentieel voor wat betreft laatmiddeleeuwse bewoning of de aanwezigheid van oudere sporen die pré-laatmiddeleeuws dateren, konden niet vastgesteld worden.

Om deze redenen wordt, op basis van het voorliggende proefsleuvenonderzoek en rekening houdend met de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Het potentieel op kennisvermeerdering op lokaal of regionaal vlak is reëel maar zeer beperkt, zowel in potentiële oppervlakte als in potentiële kenniswinst waardoor verder onderzoek niet opportuun wordt geacht. Er wordt bijgevolg geen programma van maatregelen voor verder onderzoek voorzien.

Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

Deel 2. Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

